

Blekinge Idrottshistoriska Sällskap Minnesanteckningar 08-10-30

från cafékväll med FIFA-domare Martin Hansson, Holmsjö

Plats och tid: Ronneby Brunn, kl 19.00 – 21.00

Närvarande: 27 personer

BLIS ordförande Stig Hallberg hälsade välkommen och vände sig speciellt till hedersledamoten Lars Dreje och självfallet kvällens hedersgäst Martin Hansson. Han noterade att det var vår 47:e cafékväll och tackade speciellt Gert Eriksson från Asarum, som varit initiativtagare och kontaktman inför kvällens träff.

Under rubriken fotbollsnostalgi konstaterades att bröderna Andersson (Sven-Bertil, Bo och Rolf-Inge) i Mjällby AIF är den brödratrio som spelat flest matcher i allsvenskan genom tiderna. T o m bröderna Elm i Kalmar FF kommer i lä. Inom parentes noterades att bröderna Nordahl inte spelade i samma lag. Bertil höll till i Degerfors, Gunnar spelade i såväl Degerfors som Norrköping medan Knut, liksom långt senare Gösta, bara spelade i Norrköping. Däremot spelade de tre förstnämnda i samma landslag samtidigt och blev dessutom proffs i Italien.

Gösta gav en kort redovisning av aktiviteterna på Idrottsmuseet i Olofström, där speciellt den pågående utställningen ”När folkhemmet fick Fotbolls-VM 1958” är mycket uppskattad. Åke Mattisson informerade om att han och Åke Nilsson bl a skulle intervjua Bertil Odermalm och Ingegerd Reiz (ev flera) på kassettband.

Gert Eriksson gjorde en kort presentation av kvällens gäst.

Två elitdomare: Gert Eriksson, badminton och Martin Hansson, fotboll.

Därefter tog **Martin Hansson** över och ställde som första fråga om någon ur publiken vid något tillfälle skrikit ”domarjävvel”. En minoritet erkände att någon gång så hade skett. Kvällens gäst är född 1971, bor i Holmsjö, är sambo och har två söner (7 och 9 år). Hans yrke är brandman (i Kalmar). Hobby: Jakt, fiske och fotboll. Han presenterade sig som en ”beslutsförsäljare”. Hans, och kollegernas, uppgift är att sälja de beslut de tar så att spelare, ledare och publik accepterar (och i bästa fall förstår) dessa.

1986 började han som domare i Sillhövda. 1989 gick han distriktsdomarkursen (han fick ”pärmen” på en P-plats, och ombads läsa innehållet i densamma). 1992 blev han Förbundsdomare (fick döma div IV) och 1997 Elitdomare. 1999 dömde han sin första allsvenska match, IFK Norrköping – Elfsborg, och han minns Elfsborgs dåvarande målvakt (Anders Bogsjö) lovade att de skulle hjälpa till i debutmatchen. Sådant händer knappast i dag.

2001 blev Martin FIFA-domare och sedan 2007 ingår han i Elitgroup (de 34 högst rankade). 2007 utsågs han också till ”Årets domare” på Idrottsgalan i Globen.

Han erkände att denna höst har varit mentalt tuff. Särskilt ett par matcher i Stockholm har varit kämpiga. I den senaste matchen började Hammarbys klack skandera redan vid slantsinglingen. Speciellt jobbigt blir det på hösten då det handlar om ”liv och död”, då nerflyttningsspöket står för dörren. Dessutom är ju media i huvudstaden extra på alerten, inte minst ett år som i år då det har gått litet halvknackigt för samtliga tre allsvenska lag. Han dömer 20 – 22 allsvenska matcher per år. Inklusivt resor tar en allsvensk match i t e x Stockholm normalt ett dygn. Vid matcher i Göteborg och övriga södra Sverige är det kortare bortavaro.

Internationellt är det stor skillnad på öst och väst. I öst, t e x i länder som Kazakstan och Moldavien, får man ett fantastiskt mottagande, medan det i väst (ex Spanien) är mycket filmningar. Det är lättare att få flyt i Champion League, men det händer mer och det går snabbt.

2 (2)

Vid internationella matcher åker man alltid dagen före. Oftast är det samma domarteam på internationella matcher.

Bland mera ”häftiga” matcher som han dömt kan nämnas England – Ryssland inför 89 000 åskådare på Nya Wembley samt Italien – Litauen i Neapel, som var Italiens första match efter VM-triumfen 2006. Han har också dömt bl a U20-VM i Kanada.

På papperet jobbar han heltid men i praktiken blev det tre månaders ledigt i somras för att hinna med alla uppdrag.

Två Martin Hansson: Tillsammans med FIFA:s ordf Sepp Blatter och några till i Kanada 2004 och i Ronneby 2008.

Närmaste i tiden låg en allsvensk match på lördagen (två dagar efter denna träff) och en CL-match på tisdagen i veckan därpå (som visade sig vara Liverpool – Atlético Madrid).

Han tillhör som ende svensk i dag den grupp på 38 domare (54 från början), varav 14 från Europa, som kandiderar till att bli VM-domare 2010 i Sydafrika. Europa kommer troligtvis att representeras av 9 – 12 domare. Det är en vision han har att få vara med på detta äventyr.

Dagens fysiska tester skiljer sig en hel del från gårdagens. Då skulle man klara av att springa 3 000 meter på 12 min. Men i dag är det en form av intervallträning som gäller. Man springer 150 m på 30 sek, går 50 m på 35 sek osv och gör så i 10 varv på rundbana (400 m), dvs totalt 4 000 meter. Normalt på en match tillryggalägger han 10 – 13 km, dvs ungefär som de konditionsstarkaste mittfältarna i allsvenskan/landslaget.

Att tänka positivt har han bl a lärt sig av psykologerna på Bosön. Kroppsspråket säger också en hel del i kommunikationen med spelarna. 4:e domaren (han som publiken bara ser vid spelarbyte och när tilläggsstiden kungörs) har samma befogenheter som huvuddomaren och de två assisterande domarna (som vi förr kallade linjemän).

Som tekniska hjälpmedel används bl a kommunikationssystem med det övriga domarteamet, signalflaggor (ass domare), pulsmätare och efter matcherna DVD-analys. Hans snittpuls under match är 170-173 slag/min. I en match i Israel låg snittpulsen på 178 av en maxpuls på 190!

Profssdomaresystem i Sverige har ju plötsligt blivit högaktuellt (5-8 domare), vilket han tycker låter intressant, även om han i dagsläget inte tagit definitiv ställning. Det gäller ju att ha ett jobb även när domarkarriären är över. I dag är 45 år övre gräns för internationella uppdrag. Här hemma har man numera en liberalare hållning, man får döma så länge man klarar testerna.

Under den avslutande frågestunden togs bl a frågan om hands upp, där huvudregeln är att om handen söker bollen är det hands, dvs frispark alternativt straff, men att upptäcka detta i alla situationer är svårt, liksom alla tröjdragningar, vilket bedöms olika nationellt och internationellt vad gäller bestraffning, dvs gult eller rött kort. Den ”obligatoriska” tilläggsstiden på en minut (1:a halvlek) respektive tre minuter (2:a halvlek) var också uppe till behandling. Han rekommenderades åhörarna att titta på domarnas hemsida ”elitdomarklubben.se”.

Föredragshållaren avtackades med rungande applåder medan ordförande uppvaktade med en blomsterbukett, BLIS t-shirt samt bokverket ”När folkhemmet fick fotbolls-VM”.

Två fotbollsfans: BLIS ordf Stig Hallberg tackar Martin för en väl genomförd föredragning.

Träffen avslutades med fika.

Dag som ovan
Gösta Rörstrand